

„Primorec“ izhaja vsakih štirinajst dni kot priloga „Soči“ brezplačno; drugače stane po pošti ali na dom pošiljan za celo leto 80 kr.; za tuje države več poštne stroški. „Soča“ z „Gosp. Listom“ in „Primorcom“ stane na leto 4 gld. 40 kr. — Uredništvo in upravnništvo je v Tržni ulici (Mercato) 12. II.

Primorec

Domači oglasi sprejemajo se le iz narodnih krogov. Plačujejo se: za šesterostopno petilvrsto enkrat 5 kr., dvakrat 9 kr., trikrat 12 kr., večkrat po pogodbi. Vsa plačila vrše se naprej. — Posamične številke se prodajajo po 2 kr. — Rokopisi se ne vračajo.

Zakaj so zmagali?

V predzadnji „Soči“ in v zadnjem „Primorcu“ smo navajali uzroke, zakaj so tudi pri letošnjih dopolnilnih volitvah v trgovinsko in obrtniško zbornico zmagali Italijani.

Brez vseh okoliščin pa smo navedli najveljavniši razlog, katerega si nikakor ne smemo prikrivati, da bi kdo ne utegnil dobiti napačnega pojma o celem položaju. In ta razlog je čisto jednostaven, namreč, da Italijani imajo vsled svojega presrečnega stališča večino volilcev med svojimi ljudmi, kajti volilni red je bil sestavljen morebiti namenoma tako, da Slovenci na sedanji podlagi težko kdaj dobimo večino volilcev, dasi imamo najbrže dvakrat več trgovcev in obrtnikov nego Lahi.

V trgovinskem oddelku, ki voli v zbornico osem zastopnikov, imajo Italijani dvetretjinsko večino volilcev za seboj. — V obrtniškem oddelku, ki voli v treh skupinah 14 zastopnikov, smo Slovenci le v tretjem razredu — ki voli 6 zastopnikov — po številu volilcev blizu enaki z Italijani. Toda niti v tem razredu Slovenci se ne moremo zmagati, ako nasprotniki napnejo vse svoje moči, kakor so storili letos. — V prvem obrtniškem razredu, ki voli 4 zastopnike, voli le osem velikih obrtnih podjetij, ki so po večini v nemških rokah, ki pa vselej volijo složno z Italijani in ki svoje koristi jednakejo z italijanskimi. — Tudi v drugem obrtniškem razredu imajo Nemci in Italijani dvetretjinsko večino. Dokler bodo Nemci in Italijani jedni proti Slovencem, ni upanja na zmago.

Isto toli jasnih zaključkov smo prišli vsled tega, ker smo se vestno pripravili za letošnje volitve. Po velikem trudu se nam je namreč posrečilo, sestaviti imenik vseh trgovcev in obrtnikov v deželi, ki plačujejo kak obrtni davek ali ki sploh imajo kako takozvano „patent“. Iz tega imenika bodo mogli zastopniki našega naroda zajemati neoporečne podatke, kako krivice je sedanji volilni red, po katerem je italijanski tretjini v deželi za dolgo časa zagotovljena neomejena oblast v imenovanem zbornici in po njej glavna beseda tudi v deželni upravi, v deželnem zboru in odboru. In ker bodo mogli s številskimi dokazati to krivico, lahko jim bode na merodajnih mestih z očitno opravičenostjo povzdignati svoj glas in zahtevati, naj se volilni red spremeni tako, kakor zahteva zdrava pamet, kakor zahteva pravica. In nadejati se smemo, da njih glas ne bo vedno le glas upijotega v puščavi, marveč da prej ali slej dobi tudi pravična ušesa na merodajnih mestih, ki ga bodo poslušala in ki končno ugodne prepravičenim zahtevam slovenskega prebivalstva te dežele.

Da smo povodom letošnjih volitev prišli do tolike jasnosti, to je naš največji uspeh, s katerim smo povsem zadovoljni. Poprej niti vedeli nismo, kakó prav za prav stojimo, kar je dajalo poved varajočim iluzijam. Tega v prihodnje ne bo več, marveč računili bomo vselej z dejanskimi razmerami, z neoporečnimi dejstvi ali fakti, na kojih podlagi pričemo neizprosno boj za svojo sveto pravico s trdno nabo na končno zmago.

Več o tej razliki v številu slovenskih in laskih volilcev in o uzroku te prikazni homo govorili v eni prihodnjih števil. Iz povedanega in iz prihodnjih števil bo razvidno, kakó vestno in ustrajno so vršili prevzeto nalogo tisti, ki so v imenu društva „Sloga“ vodili priprave za letošnje volitve. Razvidno bo pa tudi, koliko podlosti je združeno pri tistih slovenskih Neslogarjih, ki se v očigled tolikemu trudu in uspehu držejo še jezik brusiti proti imenovanemu društvu in tistim osebam, ki so delovale v njegovem imenu. Osebe, ki so delovale, ne zahtevajo za svoj neumorni trud, ne plačila ne hvale, toda strupenih pušč od ljudi, ki se šutiljo med Slovence, ker so lačne in žejne našega denarja, pa tudi ne zaslužijo. In takim jezikačem bo treba pokazati sleherna slovenska vrata, da se nikoli več ne prikažejo niti v eni sami slovenski hiši, kajti razdirati, neslogo in razpor sejati, jezik brusiti, obrekovati, smešiti in žaliti tiste, ki ves svoj čas in vse svoje delo posvečujejo svojemu narodu, ni nikaka umetnost, pač pa razkriva skrajno duševno propadlost, kakoršne Slovenci v svoji sredi ne potrebujemo.

Živinska sol.

Komen, 12. februarja 1894.

Od kar je visoka vlada odpravila na škodo naše živinoreje živinsko sol, trudili so se kmetijski krogi za zopetno upeljavo označene soli. Da se ta snoter čim prej doseže, zbrali so se tudi pred 2 leti vsi župani našega sodnega okraja na poseben shod, ter prosili visoko vlado, da bi zopet uvedla za živino prepotrebno sol po znižani ceni. — Vsi napori različnih krogov niso bili zaman, ker kakor znano, dobili smo živinsko sol po znižani ceni 5 kr. za kilogram.

Na prvi pogled smo bili vsi živinorejci vzradoščeni nad to dobroto, najbolj pa oni, koji znajo ceniti vrednost soli za živino. Pa glej, kakor bi trenil, presenetile so nas težkoče, s katerimi je zvezana dobava te soli. Tako je na pr. naše županstvo dobilo nalogo, sprejeti 34 kvintalov soli v Piranu. Če se pomisli, da je Piran oddaljeno mesto, če se dalje pomisli, da je treba plačati zaklje in v ogib kazni paziti na svinčene pečate, na finančno kontrolo itd. itd., je skoro nemogoče, sprejeti take „ugodne“ vladine ponudbe, vsled katerih bi narasli stroški na 1 kilogr. živinske soli toliko, da bi nas stala kakor za pravo sol; ni se čuditi, da je naše sl. staršinstvo v svoji redni javni seji dne 11. t. m. to vladino „dobroto“ na slovensen način odklonilo. Istotako ravnala bodo tudi mnoga druga županstva, ker jim ne kaže, jemati sol ne gledé na velike sitnosti pri upisovanju dd., ampak že radi previsoke cene.

Naša živina bode odslej, kakor že navajena, stene hzala, da si celoma nadomesti one snovi v zelodcu, katere so ji za uspešen razvitek in prebavljanje neobhodna potrebne. Živinoreja je kmetovalcu neobhodna potreba, kajti brez nje nimna kmet gnoja niti mleka. Živina je pravi rezervni fond za slehernega gospodarja, v kateri seže v potrebi in ga tudi v skrajni sili reši propada. To vrsto kmetijstva bi morala vlada posebno podpirati, ker ravno iz nje izteka se največ denarja v

nenasičene nje blagajnice, a tega ne stori, dokler bode na krmilu birokratizem, ki prav nič ne pozna potreb ogromne večine avstrijskega prebivalstva, to je stebra države — kmetskega stanu.

Kaj bi bilo, če bi vlada kakor drugod prodajala živinsko sol po večjih vaseh po znižani ceni 5 kr. za živinorejce, pri tem bi imela velik dobiček sama in naši živinorejci posebej, ali naj bi vso kuhinjsko sol znižala tako, da bi jo slehern živinorejec lahko tudi živini pokladal. Al. Št.

Goriške novice.

Novi poštni urad na goriškem kolodvoru, o katerem smo govorili že lani, se odpravi aprila meseca. Poslopje je dovršeno, toda oprava ni še vsa dogotovljena, radi česar se je otvoritev zakasnila. — Ta poštni urad bo velike važnosti in čuditi se je, da ga niso že davno ustanovili. Doslej so morali namreč vse poštno pošiljatve, ki so prišle iz Italije ali bile doli namenjene, voziti s kolodvora v Gorico in od tu po dovršeni odpravi zopet na kolodvor; s tem se je trafil dragi čas in dogajalo se je celo, da pošiljatve niso bile odpravljene o pravem času. — Pa tudi goriškim meščanom bo novi poštni urad v veliko korist.

Nagla smrt. — V ponedeljek popoldne sta je 13-letna hčerka mestnega učitelja zamana čez Travnik. Nakrat jo zgrabi silna bolečina v grlu, ki jo hoče zadušiti. Deklica stopi v vežo Paternolljeve hiše, kjer se zgrudi na tla. Ljudje prihité na pomoč in jo odnesó v Cristofolletijevo lekarno. Toda vsi pripomočki bili so brezuspešni; za nekaj minut je deklica izdihnila svojo mlado dušo. — Deklica je imela v prejšnji dobi hudo bolezen v grlu; zdravniki mislijo, da novi smrtni napad ima svoj vir v prejšnji bolezni.

Samomor. — V ponedeljek jutro se je ustrelila s samokresom 32 letna Vilhelmina Karl, hči gozdarskega svetovaleca v pokoju, ki stanuje blizu „Slogine“ sole v ulici Barzellini. Uzroki niso znani.

Samomor zdravnik. V nekem goriškem hotelu se je usmrtil z morfinom tujec dr. Ksaverij Gantia iz Bistrice na Erdeljskem, rodom Rumunec. Svoje nauke je dokončal v Gradeu. Pred kratkim se je baje svečano zaročil z neko bogato gospo. — Mesto k poroki v Zabji kraj pri Gorici je pač žalostna zamena!

Trgovinska zbornica. — Gospod Ivan Dekleva, narodni trgovec v Gorici, je bil pozvan v trgovinsko in obrtniško zbornico kot pravi član, ker se je med tem časom izpraznilo eno mesto, a je on dobil kot kandidat slovenske stranke največ glasov. To je dokaz, kakó potrebno je, udeleževati se volitev, če tudi ni še upanja na popolno zmago.

Telefon v Gorici. — Če tudi je oglašilo doslej še le 20 Goričanov svoj pristop k nameravani telefonski zvezi, vendar je prišel v Gorico inženir Jos. Taborat, da napravi potrebne načrte. Javni govornici bosta na pošti in v novem poštnem uradu na kolodvoru. Gorica bo ob enem zvezana s Trstom in posredno z njim z različnimi drugimi velikimi mesti. — Korist te naprave bo neprecenljiva,

zlasti za trgovce, velike obrtnike, urade itd., kajti vsakdo se bo mogel osebno pogovoriti z osebami ali uradi v Trstu, v Gradcu, na Dunaju itd.

Iz službe odpuščen je bil obrtnik glavnega carinskega urada na goriskem kolodvoru zaradi neke nerednosti pri carinjenju nekega blaga. — To je tretja stroga naredba na tem kolodvoru v teku nekaterih mesecev.

Hujskarije. — Neslogar Obizzi trdi v utedajšnji številki, da je občina Šebrelje naznanila več trgovcev in obrtnikov, ki plačujejo nad 3 gld. obrtnega davka brez dokladi (!), vendar se nismo potrudili, da bi bili upisani v volilni imenik. Na tej podlagi hujaka proti našemu uredniku na načine, za kakoršne je sposoben edini Obizzi. Na osebne napade ne bomo odgovarjali. Kar se tiče Šebrelj, je pa reč taka-le:

Obizzi bodisi nima niti pojma o obrtnem davku, bodisi je drzen in zloben mož; oboje je pa enako žalostno, tudi prvo, kajti če taki ljudje, ki hočejo izdajati slovenske liste, nimajo niti pojma o volilni pravici za trg in obrt. zbornico, po vsem tem, kar smo le mi pisali, kakó naj kaj takega zahtevamo od kakega prostega kmeta v Šebreljah?

V Šebreljah je 11 trg. in obrtnikov, ki plačujejo pa le po 2 gld. 10 kr. obrtnega davka, z vojno priklado po 3 gld. 57 kr., katero modrijan Obizzi pristeva k čistemu davku „brez priklađ“. To pa ni pravo, ker vojna prikлада ne šteje. Kdor takó šteje, dobi volilce še le pri svoti 5 gld. 35 $\frac{1}{2}$ kr., katera dá po odsteti vojni dokladi 3 gld. 15 kr. z volilno pravico.

Kakor nima tistih 11 Šebreljcev volilne pravice, takó je nimajo volilci pre mnogih vasij (o čemur bomo govorili v prihodnji številki). Takó n. pr. je nevolilcev v Drežnici 9, v Doljah 5, v Idrskem 15, na Kamnem 5, v Ladrach 3, v Idrji pri Bači 3, na Kozarščah 5, na Knezi 6, v Ljubinj 6, na Livku 17, na Modrejeh 3, v Oblokah 6, v Podbrdu 16, v Podmelcu 16, v Poljubinj 4, v Robediščah 6, v Sedlu 11, na Slapu 9, v Smasteh 6, v Volčah 19 itd. — V našem uredništvu je na razpolago natančen imenik vseh teh trgovcev in obrtnikov, sploh vseh v bolškem, tolminskem, kanalskem, goriskem (za mesto in okolico), v ajdovskem, komenskem, v sezanskem okraju. Vsakdo si jih lahko ogleda, da se prepriča, kakó podlo je neprestano hujskanje Obizzijevo. Da se moramo pri vsem svojem tudu, kateri smo imeli z nabiranjem teh imen in drugih podatkov, katerih je na tisoče (le v Gorici 1008!), še le braniti pred obrekovanji človeka, ki še z meznicem ni ganil v korist letošnjih volitev in je celó svoj glas zavrgel, to je naravnost skandal.

Zaroka. — V sredo se je vrsila v Sezani pri g. županu in deželni poslancu Mahorčiču zaroka gospice Karoline Sbueltceve iz Gorice z g. dr. Mihaelom Trudnom, odvetniškim kandidatom v Trstu, iz znane narodne trgovske hiše tržaške. Mlademu paru naše presrečne častitke. — V sredo bodo prijatelji mlade neveste praznovali v Gorici osmino tega pomembnega dne.

Veliki dar. — Dobrotnik, ki dozdej noče še biti imenovan, ponudil je „Slogi“ 4000 gld. v gotovini ali pohištvo v še večji vrednosti — za nameravano obrtno slovensko šolo, ako deželni zbor še letos dovoli 1000 gld. letne podpore, kakoršno daje laški soli. — Radovedni smo, kaj sklenejo naši skrbni deželni očetje.

V našem deželnem zboru so prišle letos v rezko oceno nečuvne razmere na naših srednjih šolah. Zadnja „Soča“ je priobčila obširno rezko interpelacijo slovenskih poslancev; današnja „Soča“ prinaša zopet poročilo o novih korakih deželnega zbora. Kdor more dobiti „Sočo“ v roke, naj pazljivo prečita omenjena poročila.

Uspeh prvega semestra na goriski gimnaziji in realki je naravnost v nebo upijoč. Po natančnih poizvedbah poslancev se je dognalo, da je na realki padlo 128 dijakov do 265, kar dá 48%, na gimnaziji jih je

padlo 144 od 400. — Kakó je mogoče, da je padlo toliko dijakov, pojašnjuje interpelacija, katero so naši poslanci staveli v sinočnji seji. Kdor ima priliko, naj jo čita v današnji „Soči“.

Naš urednik je bil pooblaščen od staršev, ki živé zunaj Gorice, naj pogleda v njih imena šolski katalog, da bo videl, kakó je to, da je padel sin iz latinščine, ko ni bil nikdar opominjan in je varlej dobro znal, kakor trdi sam in njegovi součenci. In našel je v katalogu črno na belem, da je dvojka v spritulu krivična, ker iz vseh redov v katalogu je dijak zaslužil čist „genügend“. Da, naš urednik je poizvedel od nekega drugega gospoda, da je petošolec iz redov, zapisanik v katalogu, zaslužil čist „befriedigend“ — in vendar je dobil dvojko. Ako naši dijaki padajo na take načine, takó je to gotovo že vrhunec vseh vrhunec v krivici, ki se godi naši mladini.

Ministerski odlok ukazuje, da dijaki naj bodo čez počitnice prosti nalog in priprav. Toda znani prof. Vrba se ne briga za take ukaze. Čez semestralne počitnice je naložil dijakom toliko učenja iz blažene nemščine, da ga ne morejo premagati, ako bi se učili noč in dan. Uprašamo: Ali se takó spoštujejo ministerske naredbje? In ako naj se dijaki čez počitnice tudi česa uča, ali je samó nemščina tisti toliko važni predmet, s katerim naj se naši dijaki ubijajo dan in noč? — Upamo, da merodajni krogi korenito posežejo umes in odpravijo take neznosne razmere na naših srednjih šolah.

Žalostno ulogo igra goriski židovski „Corriere“ nasproti splošnim pritožbam proti razmeram na naših srednjih šolah. Ko jih je lani prof. Spinčič sibal v državnem zboru, hitel je ugovarjati mu na polna usta, zagovarjati sibanu pretiranosti in takó koč postavljati govornika na laž. — Tudi letos, ko so se slovenski in laški deželni poslanci soglasno uprli proti takim odnošajem, prihitel je „Corriere“ na pomoč tistim, ki so zdaj v hudih skripcih. V torek je priobčil članek, ki je naravnost žalostno znamenje, na kakošno stopnjo duševne slepote so padli naši „Corrierovci“. Čuje se, da „Corriere“ se ima zahvaliti le posebno srečnemu slučaju, da ni še huje padel v mlako. Znano nam je, da za take čine se ima „Corriere“ zahvaliti svojim zvezam z židovskimi spekulanti. — ki se hočejo prikupiti tistim krogom, proti katerim so pritožbe naperjene. Ali je pa „Corriere“ za to tukaj, da pomaga židovskim koristolovcem plezati po lestvi neke milosti, ki je škodljiva prebivalstvu obeh narodnostij, to sodbo prepuščamo tistim, ki ta list podpirajo in ga gnotno in duševno vzdržujejo.

Irredente ni! — Takó govore tisti, ki je nočejo videti, dasi imajo vsak dan priliko, prepričati se o njej.

Toda resnica, da v Avstriji imamo izbornu organizovano irredentovsko stranko, ki uspešno in čudovito premeteno deluje, o tem ni mogoče dvomiti nikomur, kdor ni slep in gluha za vse, kar se godi v deželah, kjer prebivajo Italijani. Irredentovci pa tudi ne prikrivajo svojega obstanka, svojih teženj, svojih dejanj! To nam dokazuje njihovo glasilo „Eco delle Alpe Giulia“ („Odmervz Julskih planin“), katero izdaje „Circolo Garibaldi“ v Trstu. Tiska se v Milanu na jako tenkem papirju, da ga lože po več iztisov razpošiljajo v zaprtih pismih. — V Gorici in v naših krajih sploh se na ta način razdeli okoli 500 iztisov tega lista, kakor trdi goriski dopisnik v zadnji številki in ki se roga c. kr. okrajnemu glavarstvu, katero je z nekim popravkom v „Rinnovamento“ trdilo, da tega lista ni v naših krajih. — Tudi mi smo dobili jedno zadnjo številko tega lista. Ta se z vsakim člankom propoveda smrtno sovraštvo do Avstrije, a kakó list piše a naši vladarski hiši, to je naravnost grozno. List sam potrjuje, da kar je poslanec Spinčič govoril v državnem zboru o irredenti, je vse resnično: še več, da Spinčič niti vsega še ne vé, da je doslej videl še le prav malo irredentovskih in revolucionjskih proglašev, ki so se razdeljevali med ita-

lijansko ljudstvo. „Circolo Garibaldi“ bo pa — pravi — sam toliko uljuden, da pošlje Spinčiču popolno zbirko. — Ta list ima v Gorici prav pridnega dopisnika, ki razkriva z nekakim ponosom resnico o širečem se irredentovskem gibanju med našimi Italijani. Pa poreteja, da irredente ni! Kaj več o tem listu bomo o priliki se govorili, v kolikor nam to dopušta tiskovni zakon, dasi bi mi v boju proti takim listom morali imeti prostejšo roko!

Romanje v Rim. — Uteraj je odšel iz Kormina v Rim romarski vlak, ki je peljal okoli 160 romarjev iz naše dežele, da se poklonijo sv. Očetu Levu XIII. ob koncu njegove pedesetletnice škofovanja. — Lahonski listi se norčujejo z romarji in se rogajo Vatikanu, ki jih radostno pričakuje. — Tako početje lahonskih listov (tudi „Corriere“ je čutil potrebo, ponatisniti iz tržaškega „Piccolo“ strupeno zbadljivko!) je skrajno nesramno, ker Italija bi sla že davno na boben, da ni tujcev, ki ji nosijo denar. Koliko milijonov lir znosijo romarji v Italijo in Rim, a za zahvalo dobé neslane opazke in zbadljivke. Italija naj Boga zahvali, da papež stanuje v Rimu, sicer bi pajki prepredli vse njene znamenitosti in vrhu tega še zelodce njenih vročekrvnih sinov.

Strela ubila kravo. — V Batah je v torek strela ubila kravo posestniku Jožetu Fabijan u. Udarila je v strelovod na zvoniku, kateri je popolnoma uničila in raztrgala, ker je bil po nasvetu „modrih mož“ napeljan le z dratom po zidu v zemljo. Pri tleh je svignila v sosednji hlev in ubila omenjeno kravo. — Take novice v mesecu februarju so pač redke. — Tudi v Sv. Križu je strela ubila na povsem enak način junico v hlevu blizu zvonika.

Toča v februarju. — V torek pod noč je začelo grozno grmeti in ulil se je kratek dež. Toda čez Brda prinrula je na Kanalsko prava pravcata toča, ki je ponekod nekaj prstov na debelo pokrila zemljo.

Židovska prodajalnica. — Iz Dobravej: „Tukaj se je odprla podružnica neke židovske prodajalnice jestvin, katero ljudje v obilem številu obiskujejo. Žalostno je, da naši ljudje takó radi podpirajo tujce in celó žide, namesto da bi se držali gesla „Svoji k svojim!“

Na Žagi nameravajo napraviti košarsko šolo, kajti tankaj imajo obilo vrbovja, katero bi lahko porabili za domačo košarsko obrt. Županstvo se je obrnilo na gorisko trgovsko in obrtno zbornico za podporo. Radovedni smo na uspeh prošnje.

Nov brzojavni urad. — Ministerstvo je dovolilo v Logu pod Predelom brzojavni urad. — Takó se polagoma popolnjujejo naše pošte tudi s prekorsno brzojavno napravo, kar je naši deželi gotovo velika korist.

Na Triglav vodila je doslej jako težavna in nevarna pot. Znani hribolazec g. Fr. Julij Kugy v Trstu je pa bajé našel novo pot, ki je mnogo lozja in brez nevarnosti. Ako je to resnično, bodo odslej hribolazci veliko raje hodili na Triglav, od koder je razgled najkrasnejši v Alpah.

V Ogleju so izkopali zopet celo vrsto krasnih plošč iz rimske dobe. Te plošče so bile posvečene vse bogu Beienu, kateremu so sezidali svetišče na onem kraju, kjer stoji zdaj Beligna, ki je del Ogleja. — Pri prekopavanju zemlje našli so drugod na dva sarkofaga, prvi iz kamena, drugi iz svinca. — Vse te starine prenesó v sloveči oglejski muzej.

Na Tolminskem zidajo leto za letom nova šolska poslopja. Tudi letos začno zidati dve in to za dvorazrednico v Volčah in za enorazrednico v Logu pod Predelom. Stroški se prevdarjeni za prvo 8983 gld., za drugo 5000 gld. Načrti so na pogled v pisarni c. kr. okrajnega šolskega sveta v Tolminu. Dražba teh del bo 24. t. m. Ponudniki morajo položiti 5% varščine.

Dreherjevo pivo. — Iz hribov nam pišejo: Gostilničarji in pivci pri nas so jako zadovoljni, da narodni goriski trgovec g. lavn

Kavčič je opustil zalogo Steinfeldske pive, katere pri nas nihče več ni maral, ker le redko je bila čista in dobra. Prav je, to naj prodaja tisti znani Srpeničan ki naj bo pa čakal, da pridemo k njemu; naj prodaja svoje pivo in vino lahomom, ker je on in cela rodina takó zagrižen nasprotnik vsega, kar je slovensko. — Nasproti temu nas pa jako veseli, da g. Ivan Kavčič ima zdaj zalogo Dreherjeve pive, ki se je zadnja leta pri nas jako priljubila. Svoji k svojim!

Iz Dobravlj. — Narava obeta pri nas čudovito zgodnja pomlad; nekoti travniki so že takó zeleni, da bi se za silo goveda že na njih napasla. Zvončki, marjetice in druge zgodnje cvetlice — vse je v najlepšem cvetju, kakor v sredi gorkih pomladnih dnij. Na nekem tukajšnjem vrta je jablan ves v cvetnem krasu.

Tukajšnji vremenski in prihodnosti preproki pravijo, da zgodnja pomlad ni slabo znamenje, ker bode vsaj zgodnejša „setev in zeter“; bolj praktični možje pa govore, da iz te moke ne bo nič pravega kruha.

Tudi boga „Kurenta“ so letos tu izborno počastili, a — žalibog! — ne brez nasledkov! — Pred večerom se je vozil na malem vozičku skozi vas iz cunj narejen „parkljar-črt“ z umetno vdelanim dolgim repom ter z zakrivljenima — menda kozjuna rožičkoma na glavi. Stare ženice so se kar prekrizavale pred to počastjo. Po dokončanem vsporedu nesla je neka hudomušna roka parklja po noči v bližnjo sumo „na Brdo“; drugo jutro je pa prišla na lice mesta neka stara ženica, pobirajoč suha drva in se takó prestrašila, da je na vse pretege letela domov, misleč, da je videla živega — sambognasgarvarij! — hudica.

Ženica je od velikega straha obolela, in če ji ne odleže, jo skoro obišče boginja — Morana. — Sosedje so na mestu zagreblili ostudno pošast in jo zarotili iz vseh ust: „Ne vstani več goljufni Pust“.

Iz Sv. Križa. — V nedeljo 28. prosinca imelo je tukajšnje Bralno društvo svoj letni občni zbor, koji se je prav mirno vršil. V odbor so izvoljeni: pred. g. Iv. Kodré, župnik, kot predsednik; g. Tomaž Mrevlje, podpredsednik; g. nadučitelj Iv. Zorn, blagajnik, g. A. Valič pa njegov namestnik; tajnikom je izvoljen g. A. Spelt, v odbor pa gg. Stopar in Lasič.

Čitalnični dom se je prestavil iz starega prostora za nekaj hiš naprej. — a vendarle je ostal na „mestnem“ trgu.

Bog dal, da bi to mlado „Bralno društvo“ se v prihodnje živahno razvijalo.

Ostala Slovenija

Umri je v Trstu g. Ludovik Lusner, c. kr. višji carinski oficijal v Trstu. Bil je dober rodoljub in znan v slovenskih krogih. Bodi mu zemljica lahka!

Osemdesetletnica biskupa Strossmayra. Dne 4. t. m. praznoval je jugo-slovanski mecen biskup Josip Juraj Strossmayr svojo osemdesetletnico. Vroča želja vsakega zavednega rodoljuba ob tej priliki je pač, da bi Bog ohranil v prosphe jugo-slovanske ideje še mnogo let Nj. prevzvišenost!

Izvrsten slovar. — Izšel je 9. sešitek izvrstnega Wolfovega slovarja, ki obsega na petih gosto tiskanih polah besedno gradivo od besede najada (boginja) do ob. — Vsak sešitek stane 50 kr. Izhaja v „Katoliški tiskarni“ v Ljubljani.

Nova učila. Naučno ministerstvo je dovolilo, da se smeta uporabljati za pouk „Slovenska čitanka“ za četrty razred srednjih šol, zložil dr. Sket, založila knjigotiskarna družbe sv. Mohorja v Celovcu, in pa „Glavne oblike zemeljskega površja“, založil lg. pl. Kleinmayr v Ljubljani, in sicer prva za srednje šole, kjer se poučuje slovenščina, druga pa za ljudske in meščanske šole s slovenskim poučnim jezikom.

Novo gasilno društvo osnovalo se je v Leskovcu pri Krškem. To bode občini v korist in je zategadelj vredno občne pohvale.

Novo gasilno društvo se je ustanovilo v Kapli vasi v kamniškem okraju, ki bode delovalo tudi v bližnji okolici. Osnovni odbor je že predložil pravila v potrjenje.

Novo bralno društvo se snuje v Hajdini pri Ptuj. Do zdaj se je oglasilo že okolu 30 članov. Osnovni odbor izdelava pravila in jih predloži v potrjenje.

Zdravstveno stanje. Hripa je razširjena tudi v raznih občinah novomeskega okraja. Zbolelo je vsega skupaj 109 oseb, med temi jih je 6 umrlo, ostali pa so vsi ozdraveli.

Na celjski gimnaziji je letos 365 učencev in sicer 238 slovenskih in 127 nemških (oziroma za Nemce se spoznajočih). Na mariborski gimnaziji je 399 učencev in sicer 262 slovenskih in 137 nemških.

„Narodni dom“. V soboto je potekel rok, določen za izročitev ponudb za zgradbo „Narodnega doma“ v Ljubljani. Društvenemu odboru so došle za zidarska dela štiri ponudbe in sicer so se ponudile stavbene tvrdke: Filip Supančič, V. Treo, Tönnies in Kranjska stavbena družba. Najnižje cene je postavil g. Filip Supančič, namreč nekaj nad 68.000 gld., tako da ni dvoma, da prevzame on delo.

Bolniško in podporno društvo pomočnik in zasebnih uradnikov za Kranjsko bo imelo v soboto dne 17. februarja 1894, ob 8. uri zvečer v spodnji sobi „Kamničarove“ kreme na Karlovski česti občni zbor. Na dnevnem redu je med drugim volitev društvenega vodstva in posvetovanje in ukrepanje o prošnji podpornega društva pomočnik in uradnikov državnih oblastev in uradov na Dunaju za deparno podporo.

Družba sv. Mohorja. — V kratkem odpošljejo se nabiralne pole za stare in nove člane za družbo sv. Mohorja v Celovec. Pri tej priliki bodri „Slovenski Gospodar“ v članku na čelu lista stajerske Slovence, naj prav pridno pristopajo, ker je lani stevalo članov v lavantinski škofiji se izdatno znižalo (morda najbolj zaradi slabe letine). Ko so druge škofije napredovale za 744 članov, zaostala je lavantinska za 1049 članov za številom prejšnjega leta. Veljajo naj besede člankarja, s katerimi konča svoj rodoljubni poziv:

Vsak zavedni, iskreni Sloven — Bodi Mohorjeve družbe člen!

Dinamični naboj v kočevskem prekopu. Med premogom, ki se izvaja iz kočevja na razne kraje, našel se je v Selzihalu še ne razstreljen naboj dinamita. Brzkone je ta naboj, ki se pri razstrevanju premoga ni unel, prišel le slučajno med premog in ne iz zlobnega namena. Vender se je pričela stroga preiskava.

Slovenska tiskarna v Ameriki. — Slovenski list „Glas Naroda“ v Novem Jorku si je omislil svojo tiskarno, ker je sprevidel, da brez nje ne bo mogel uspešno napredovati. Poprej se je tiskal v češki tiskarni lista „Hlas Lidu“. — „Glas Naroda“ je obširen tednik, kakor „Amerikanski Slovenec“, ki izhaja v Tovru, v državi Minesota bolj na severu.

Raznoterosti.

Statistika ločenih zakonov. Najnovejša francoska statiska o ločenih zakonih podaja za primerjanje tudi številke iz drugih držav. Na 10.000 zakonov pride ločitev: Na Irskem 14, na Francoskem 9, na Angleškem 13, na Ruskem 14, na Škotskem 22, na Norveškem 28, v Italiji 28, na Avstro-Ogrskem 41, v Belgiji 54, na Švedskem 65, na Pruskem 148, na Sanksonskem 262, na Danskem 375, v Švici 472, v Hamburgu 529.

Skopuhova smrt. — V Königstettenu na Gor. Avstrijskem je živel bogat posestnik Leop. Schreiber, ki je bil vedno v strahu, da bi ne obubožal in moral prosjačiti. Iz strahu pred tatovi nosil je vedno vse svoje imetje

s seboj. Njegova rodbina je mnogo trpela vsled take skoposti njegove. Konečno pa se je mož v blaznosti obesil v shrambi, katero so našli natlačeno polno slanine in prekajene mesa. V žepih imel je za 15.000 gld. vrednostnih papirjev, za 10.000 gld. hranilnih knjizic in dragocenostij velike vrednosti.

Novo puško je izumil neki bivši francoski pomorski častnik, katera prekosi baje vse dosedanje puške. Za tak izum mu cloveški rod pač ni dolžan hvale!

Usmiljen eksekutor. — V Berlinu obesil se je te dni premožen eksekutor. Upravo žalosten je nagib temu samomoru. Rubiti je imel pri neki ubogi udovi, ki ima 7 otrok. Reva ga je klete prosila, naj ji ne odnese se poslednjih bornih stvari, in res ni bilo mnogo več v siromašnem stanovanju. Možu se je usmili in poročal je, da bi rubeten bila brezuspešna. Sodišče pa je moralo na kak način izvedeti, da je mož iz usmiljenja prelomil svojo dolžnost in je poslalo nadzornika, ki je res našel nekoliko bornega pohištva, katero bi se bilo moralo zarubiti. V strahu, da izgubi službo in svojo čast, obesil se je usmiljeni eksekutor v podstrežju svojega stanovanja. Dobro njegovo srce je bilo torej krivo žalostne smrti.

Mačka je razmesarila in umorila nekega 10-letnega dečka v Berlinu. Na nekem skladišču lesu zabavali so se otroci s tem, da so dražili veliko mačko: drezali so jo s palicami in metali kamenje nanjo. Kar nakrat skoči razkačena mačka na jednoga dečkov, ga jame gristi v obraz tako, da so jo komaj odtrgali od ubozega dečka. Dedek se je zgrudil na tla ves okrvavljen; prenosili so ga hitro v bolnico, kjer je kmalu potem tudi umrl.

Prazniki različnih narodov. — Število letnih delavnikov znaša za notranje Rusko 277 dnij, med tem ko ima Kanada 270, Škotsko 276, Angleško 278, Portugalsko 283, Rusko-Poljsko 288, Špansko 290, Avstrija in pokrajine ob Baltiskem morju 295, Italija 298, Bavarsko, Belgija in Luksenburško 300, vojvodinje Saksonske 301, Kraljevina Saksonska, ruska Finlandija in Francosko 302, Virenborsko, Švica, Danimarka in Norveško 303, Švedsko 304, Prusko in Irsko 305, Združene države v severni Ameriki 306 in Holandsko 308 letnih delavnikov. Največ delavnikov v letu ima Ogersko 312.

Največja fotografija na svetu je bila na razstavi v Londonu leta 1886. Predstavljal je pomorsko mesto Sydney in okolico v Avstraliji ter je bila 6 m. dolga. Ali zvedeni Amerikanci priskrbeli so si o Kolumbovi razstavi še večjo fotografijo. Ali največjo fotografijo dovršil je fotograf Pjassetzki, ktera je 160 m. dolga. Sestavljena je iz več posameznih fotografij, ter nam predočuje onstranske kaspiske železniške proge od Kaspiskega morja do Samarkad. Največji tofografični stroj nahaja se sedaj v Dublinu.

S tem aparatom naslikajo človeka v naravni velikosti. Steklena plošča meri 1.6 m.

Trojni umor in samomor. Kmet Aleksander Bizo v Toku na Ogerskem je živel že nekaj časa ločen od svoje žene, ker se nista mogla sporazumeti. Žena njegova je šla v službo k nekemu večjemu posestniku. Nekega dne pa pride mož in jo pregovarja, naj bi šla z njim domu. Ona je odgovorila, da ne pojde. Moža zgrabi jeza in jo ustrelji. Ker je umirajoča žena klicala na pomoč, sta pritekla posestnik in njegova žena, ali on je tudi oba ustrelil, potem pa še sebe skoz asta.

Draga ura. — Nekje na Češkem so nedavno prodali uro iz prejšnjega stoletja. Kupil jo je nekdo za pet goldinarjev. Ta jo je prodal za več stotakov nekemu Dunajčanu, od katerega jo je kupil baron Rotsild za 8.000 gld.

Zločin norca. — V neki hiši v Madridu je bil za vratarja France Villacanos Campos, kateri je bil božjasten in besnel, kadar ga je prišla božjast. Nekega večera priteče v nasproti stoječo hišo civilnega guvernerja žena tega vratarja, proseč pomoči, ker

je njen mož nabil dvocevko in čaka v veži, trdeč, da ustrelji prvega človeka, ki pride mimo. Deset policistov so poslali, da so stražili hišo, in niso nobenega pustili notri, tudi vratarjeve žene ne. A ker se je bala, da ubije mož osemnajstletno hčer v hiši, smuknina je skozi gostilno v hiši notri in prišla na stopnice, ki vodijo v prvo nadstropje. Besni mož je pa od zadaj ustrelil za njo in je bila takoj mrtva. Zdaj so bili vsi ljudje po konci. Policija je klicala ljudem, naj ne hodijo dohi, da jih besni vratar ne postrelji. 65 letni sodnijski predsednik, bivajoč v isti hiši, je pa vzlic temu prihitel dol v vežo, da pomiri blaznega moža, ker je navadno imel velik upliv nanj. Norec je pa tudi njega ustrelil. Zdaj je policija planila v vežo, predno je mogel zopet nabiti puško, ali jel jih je nabijati s puškim kopitom. Le z veliko težavo so ga zvezali in odvedli v bolnišnico.

Zgodnja velika noč. Letos bode velika noč izredno zgodaj, namreč že 25. marca, to je samo za tri dni pozneje, kakor more sploh biti. Po določitih nicejskega koncilija sme pasti namreč velika noč najbolj zgodaj na 22. dan marca, ako je dne 21. marca polna luna in je ta dan sobota. V našem stoletju je bilo to samo jedenkrat l. 1818. in se ponovi zopet še le l. 1970.

O starosti sedanjih evropskih vladarjev. Poleg papeža Leva XIII., kteremu je že 84 let, je sedaj v Evropi najstari vladar nadvojvoda Luksenburški, kteri se je porodil 24. julija l. 1817. in kteri je sedaj 76 let star. Leto mlajša sta kralj danski in nadvojvoda Sahsen-Weimar. 74 let stara sta britanska kraljica in nadvojvoda Meklenburg-Strelitz. Tem čez 70 let starim vladarjem jih sledi 11, kteri so čez 60 let stari, potem pridejo 5 čez 50; potem 11, kteri se nahajajo med 40. in 50. letom svojega življenja, z med 30. in 40., in dvajset med 20. in 30. Trije najmlajši vladarji so: 17 letni kralj srbski Aleksander, 13 letna nizozemska kraljica in 7½ letni španski kralj Alfonz XIII. Izmed teh je pričela vladati najprvo britanska kraljica in sicer že 20. junija l. 1837, torej vlada že 56½ let. Potom pride naš presvetli cesar, kteri vlada že 45 let.

Poštni promet evropskih držav leta 1892. Po pošti poslalo se je l. 1892. v Evropi: pisem in dopisnic 6.866.012.773, blaga na poskus in tiskovin 2.173.007.039, časopisov 2.429.407.549 kosov. Kar se tiče števila razposlanih rečij, stoji na prvi vrsti Nemško s 3.035 milijoni, Velika Britanija z 2.745 mil., Francosko s 1.500 mil., Avstrija s 704 mil., Italija s 408 mil., Rusko s 402 mil., Belgija s 390 mil., Ogersko z 248 mil., Švicarsko z 220 mil., Nizozemsko z 213 mil., Špansko s 180 mil., Švedsko s 139 mil., Dansko s 113 mil., a na zadnji vrsti stoji Bulgarija in Rumelija z 8 mil. Na Angleškem pride na vsakega prebivalca 53, na Švicarskem 35, na Nemškem 32, v Belgiji 25, v Avstriji 22, na Francozkem 17, na Švedskem 14, na Ogerskem 8, v Italiji 7, na Ruskem 2 pismi v letu. Omenjeno razpošiljanje oskrbuje v 101.011 poštnih uradih 524.531 oseb. Dohodki v evropskih poštnih in telegrafskih uradih skupaj znašajo 489.380.000 gld., stroški 436 milijonov gld.

Kaj se da vse narediti iz človeka? Prirodnoznanjski muzej v Vašingtonu kaže, da so iz človeka 154 funtov težkega napravili in v steklenice spravili sledeče reči: v veliki steklenici je 96 funtov vode, v drugi steklenici pušici je 3 funte kemično čiste beljakovine, nadalje je deset funtov težka ploča lima, v jedni steklenici je 34 in pol funta očistene tolsče in iz kosti so naredili 8 in pol funtov fosfornokislega apna in funt oglečeno kislega apna. Sladorja, škroba, storkalci in kuhinjske soli dobili so po 1 funt iz mrlča. Druge v tem muzeji so pa razstavljene kemične sestavine, iz katerih je človek.

Edizon. Amerikanskega izumitelja Edizona slednje leto stane njegova delavnica 200.000 dolarjev. Dobil je že patente za 400 iznajdb. Premoženja ima nad 3 milijone dolarjev. Živi jako zmerno, le kadil močno. V

javnost se ne sili. Sedaj je na obe ušesi že gluha, ali duh njegov je bister. On je vedno nenavadno narljiv.

Od smrti vstala. V kraju Staraja Rus na Ruskem umrla je mlada grofica Irena Saliti. Hišni zdravnik pa ni dovolil pogreba, ker je dvomil, da bi res bila mrtva. Čakali so 8 dnij, potem pa so pozvani zdravniki izrekli, da je res mrtva. Hišni zdravnik pa je dosegel, da se je počakalo še 3 dni, potem pa se je vršil pogreb. Ko so hoteli pogrezniti krsto v jamo, čuli so iz nje zdihljeje, vzdignili so pokrov in našli grofico živo; v kratkem je popolnoma ozdravela in utegne še dolgo živeti, ker je jako mlada in krepke narave.

Sreča v tujini. Carlo Mottes, rodom južni Tirolec, služil je v polku cesarskih lovcev in dospel do stopnje podčastnika, to je četovodje. S cesarskim dovoljenjem izstopil je in vstopil je v perzijsko vojsko, kjer je že pred časom postal general. Te dni pa ga je imenoval perzijski sah khanom, to je visokim dostojanstvenikom.

Samomor milijonarjevega sina. V Mongunciji se je ustrelil učenec osmega gimnazijskega razreda, sin milijonarja in vinskega trgovca Nasauerja iz strahu pred izpitom.

Gledališče pogorelo. Dne 26. m. m. je v Rochdalu na Angleškem pogorelo gledališče. Občinstvo je po predstavi bilo bač odšlo iz gledališča. Igralci so rešili vso svojo lastnino. Škode je nad 100.000 gld.

Smešnice.

Žid na pošti. — „Ali je prišlo kako pismo zame, Izaka Nosa?“

„Tu je eno, ali plačati morate 10 kr. kazni, ker ni plačano.“

„O, zlati gospod poštar, — bodite tako dobri, pa prebrajte mi pisemce, ker jaz ne znam brati!“

„Naj bo!“

Poštar odpre list in ga Izaku prebere, potem mu ga hoče dati.

„Iha! gospod poštar, lepa hvala, — Bog Vam poplačaj! Le obdržite pisemce, le! — Poklon, gospod poštar!“ — pa jo pobriše prebrisani žid.

Iz šole. — Učitelj: Janezek, naštej mi domačo perutnino!

Učenec: Raca, gos, golob. . . .

Učitelj: In najbolj znane ne poznaš? — No? —

K. . . Ko. . . Koko. . . No, le ven, povej!

Učenec: „Kokodrilj“. — —

Veliko ur. — Kaj me vedno prašaš, koliko je ura! Mari bi enkrat si sam kupil ura!“

„E, dragi, jaz sem rabil v svojem življenju že več ur, kakor si jih ti le videl!“

„Ni mogoče, — kako?“

„Viš, — jaz vsaki dan vsaj desetih prašam, naj mi povejo, koliko je ura!“

Nekaj nenavadnih naslovov na pismih:

Naj prejme
Janez Ciciguj,
korporal pri tistih vojaki, ki imajo zelene „Abšloge“
v Trstu.

Gospa
Urša Počakaj
v Gorici
na „placu za kosarno“.

Na gospoda
Damijana Rakarja
prodajalca na vatel
v Ljubljani.

(Ker se ne ve prav za naslov, na, stoji pismo na pošti, dokler ne bo kdo prašal po njem).

Oče: „Čemu se pa toliko dereš?“
Sinček: „Mati so me topli, pa so rekli, da nič ne veljam.“

Oče: „Prav so imeli.“
Sinček: „Pa so tudi rekli, da bodem tak malopridnež, kakor oče.“

Potokar: „Skrbi me, kako spravim ta šest polič vina doli?“

Zalokar: „Kdo te sili, da ga moraš izpiti?“

Potokar: „Zdravnik mi je rekel, da moram zmirom več vina piti nego piva. Danes sem pa že pet poličev piva izpil; torej moram vina šest poličev.“

Izdajatelj in odg. urednik And. Gabršček.
Tiska „Goriška tiskarna“ A. Gabršček.

Za kmetovalce in vrtnarje

Več sto kg. glavice semenske čebulice, ktera v vsaki zemlji in vsakem podneblju prav velika zraste, ne škoduje ji mraz ne suša, in se zadi in obdeluje prav prosto, enako česnu. Prodaja kg. 350-450 glavice. Kdor naroči 10. kg., dobi po 35. kr.

Nadalje sazprodaja na debelo domače pridelke, in sicer: kot fino namizno oljka vo olje, vino, prav izvrstni tropinovec in vinski jesih po zmernih cenah.

Za izvrstnost jamci.

Alojzij Bratina

grajščinski oskrbnik
Dubrovnik, Dalm.

Franjo Jakil

tovarna kož v Rupij p. Miren in zaloga usnja
v Gorici Raštel št. 9.

Novinc Franc,

mizarški mojster, ima svojo delavnico v Ozki ulici (Via Stretta) v Gorici št. 1. Priporoča se slovenskim rojakom.

Andrej Jakil, tovarnar usnja v Rupij, ima svojo prodajalnico v Gorici na levem voglu s Koruja v Gosposki ulici. Usnje na podplate vseh vrst prodaja po zmernih cenah. Enako druge potrebščine za čevljarje.

I. Cej gostilničar v Židovski ulici št. 5 toči naravno brisko vino.

Franc Bensa v ozki ulici št. 8 v Gorici, prodaja vsakovrstno usnje, podplate, kopita, sploh vsa orodja in potrebščine za čevljarje. Zagotavlja dobro blago po zmernih cenah zato se sl. občinstvu priporoča za obilen obisk.

Ivar Druša

Travniku, ima bogato usnjarsko delavnico, prodaja vsakovrstnega usnja ter raznega orodja in potrebščine za čevljarje. Prodaja na drobno in na debelo.

Ivan Ruja

krčmar „Alla Colomba“ za veliko vojašnico na desnem voglu v ulici Morelli, toči domača vina in ima Domačo Kuhinjo. Cene prav zmerne.

Anton Obidič

čevljar v Semenški ulici št. 4. se preporoča Slovincem v mestu in okolici za blagohotna naročila.

Ivan Kavčič

veletržec na Korju ima zalogo Dreberjevega piva ter žita, moke, soli in otrobij.

Ivan Dekleva

veletržec z vinom v Gorici ima v svojih zaloznicah vedno na izbiro vsakovrstna domača vina bela in črna istrijska ter bela dalmatinska. Pisarnica se nahaja v Magistratni ulici. Prodaja na debelo.

Anton Fon

v Semenški ulici ima prodajalnice vsakovrstnih klobukov in kap ter gostilnico. Toči vedno dobra in naravna vina.

Spominjajte se o vsaki priliki, šolske dece v „Sloginik“ učnih zavodih.

Anton Koren

trgovec poleg gostilne „pri zlatem levu (al Leon d'oro) v Gosposki ulici, prodaja razno lončarsko porcelanasto in stekleno blago, reže in vklada šipe v okvirje, reže in napravlja okvirje za zrcala in podobne.

Peter Birsa

gostilničar pri veliki cerkvi (Corte Caravaggio št. 4.) priporoča sl. občinstvu izborna domača vina, vedno dobro sveže pivo, domačo kuhinjo; postrežba točna.

Ivan Pečenko

veletržec z vinom (na debelo v Vrtni ulici št. 8 (polg ljudskega vrta na desno) prodaja nad 36 litrov po najnižjih cenah pristna bela in črna vina, in sicer: vipavska, furlanska. — Zagotavlja dobrih pristno blago, točno postrežbo in nizke cene.

Ant. Jeretič

za veliko vojašnico v Gorici prodaja vse izdelke, ki spadajo v šolsko in pisarniško rabo kot: papir, peresa, svinčnike, knjžice, knjige za upisovanje, itd. Pisanke in risanke iz dobrega papirja izdeluje v svoji delavnici, na kar se slavno učiteljstvo še posebno opozarja.

Martin Poveraj

civilni in vojaški krojač v Gorici, priporoča svojo veliko zalogo blaga za vsakogar tudi gotovih oblek. Daje: srajce, spodnje hlače, zavratnice, civilne, vojaške in uradniške ovrtnike, sablje z vso opravo zlate in sreberne zvezde sratka: vse, kar je potrebno za gospodo vsakega stana. Obleke po naročilih izdeluje točno in po nizki ceni.

Dopisi

V Brjah, 11. febr. — Kaj je na Brjah, kaj so Brje? — Kedor je imel to čast, da je že naše ljube Brejce obiskal ali pohodil, gotovo je sam pri sebi rekel: „Brejci so dobri ljudje!“ — Ta rod je namreč bolj blagega značaja, mirne krvi; sploh so Brejci konservativci.

Kaj pa imamo v častiti naši brejski občini? Imamo pravila nekedanega bralnega društva „Sloge“, katero je pa vsled nezdravljive bolezni umrlo. S tem se tedaj le moremo preveč ponašati. — Imamo tudi pet pivnic in sicer vse na enem koncu, kjer je namreč več prometa. — V teh prostorih se kaka važna reče ali ukrene, ki velja potem — za tisti večer.

Brejci imamo tudi lepe poti. Kaj nam! Saj niti Svicarji nimajo do vsake vasice lepe poti! — Cerkev in sola ali sola in cerkev se na Brjah ne ujemati. Sola ne pozna cerkve v svoji občini. V tem oziru smo zapisani pod Rihemburg. Saj pa je blizu: Če količkaj stopiš, prideš v eni urici ali 60 minutah tjakaj; kaj to nam! Če zbog te oddaljenosti bolniki večkrat ne morejo biti o pravem času postreženi s sv. popotnico ter tako umrjejo, kaj to nam!

Poreče kedo: „Zakaj si pa ne napravite potrebne cerkve, saj ni občina tako majhna in toli siromašna?“ — Toda čakaj: dasiravno se desetletja k temu pripravlja in so tako rekoč vsi ljudje zato, vendar so nekoli živli, ki temu nasprotujejo, češ, cerkev bodi pred mojo hišo in ne na središču. Takih je sicer malo in delajo to Bog ve iz kakih uzrokov: nekateri tudi morda zato, ker jim znad vrat visi Bahovo znamenje. A istina je, da je prav lahko razdirati in nevedno ljudstvo zapeljati! Toda tako naj bi ne bilo dalje, temveč ravnajmo se po geslu: „Vsi za enega, eden za vse“, da dosežemo zaželjeni namen! Vsi nas bodo potem veselili; osobito pa č. g. župnik Rihemburski, ki je za svoj poklic in blagor vseh župljanov tako unet, nam bo v toli ime-nitni stvari gotovo s svojo uplivnostjo stal krepko na strani!

Št. Viška Gora, 8. febr. — Z veliko radovednostjo in pazljivostjo smo čuli v daljavi prijazno zvonjenje, a s srčno boleštno smo izvedeli žalostno resnico, da ti zvonovi so oznanjevali smrt č. g. Franca Pipana, vikarja v Jageršteh. Da je bila naša žalost resnična, smo pokazali v dan pogreba: dasi je bila jako slaba pot, vendar nas je bilo veliko zastopanih pri pogrebu. Saj to smo bili tudi dolžni, če pomislimo na blagega gospoda dobrote in ljubezen do nas, katere nam je skazoval skozi tri leta kot kaplan. Posebno je bil pevskemu zboru priljubljen: kadar je šlo za petje, tam pok. gospoda ni manjkalo. Imel je izboren sluh, muzikalno izurjen: njegov tenor je bil krepak. Resnične so besede govornikove, katere je izrekel blagemu v dan pogreba: „Bil je zlata duša, katera ni imela sovražnika“.

S tužnim srcem smo ga dne 5. febr. t. l. pustili na hribečku, na kateri je s šentviškega polja jako lep razgled. Še v poznih letih se bomo ozirali na cerkvico, pri koji čaka truplo blagega g. Pipana trobente Gospodove. — Večni mir in pokoj njegovi zlati duši!

Iz Podmeleca, 13. febr. — Ker Vam nobeno bolj vajeno pero noče od nas nič pisati, naj Vam pa jaz po svoje nekaj sporočim.

V mesecu januarju t. l. sti zborovali naši dve društvi, namreč dne 21. jan. t. l. „Kmetijska čitalnica“, a dne 28/1 „Slovensko politično društvo Zavednost za baško dolino“. V obeh društvih sta se potrdila stara odbora. (Odbor „Zavednosti“ se še ni uredil). Pri zborovanju „Zavednosti“ izrekla se je med drugim nezaupnica novemu ministerstvu, z ozirom na to, da v njim nismo zastopani Jugoslovani in sploh ne Slovani (Poljaki več ne čutijo slovanski), marveč da sedé v njem naši najhujši nasprotniki, ki nikakor ne kažejo dobre volje, da bi se naše narodno-politične težnje v duhu ravnopravnosti uresničile.

Društvo nadalje globoko obžaluje postopanje grofa Hohenwarta, ki je pripomogel nemškimi liberalcem do vladnega krmila. On in njegovi somisljeniki ne zaslužijo našega zaupanja.

Društvo izreka nezaupnico vsem onim slovenskim poslancem, ki so še ostali v Hohenwartovem taboru. Nasprotno pa izreka najtoplejšo zahvalo in zaupanje izstopivšim gg. poslancem, zlasti pa se č. g. dr. Gregorčiču in preblagorodnemu g. grofu Alfredu Coroniniju.

Društvo je sklenilo naročiti 7 iztisov „Primorca“, ki naj se razpošilja udom raznih vasij.

Dobili smo nedavno za naše jako zavozlane vaske ulice jako potrebne svetilnice. Vsi vaščani — prijatelji „luči“ — odobrujejo to novo napravo. — Manj srečen bode menda „vodovodov odbor“. Vaščani se zadovoljujejo s tem, da se napravi velik vodnjak. Tudi dobro, boljše nekaj, nego nič. Saj nam vode res pomanjkuje. Bog nas varuj požara! — Pa še prihodnjic kaj, če ne vržete v koš, g. urednik! — sem. —

Z dežele, na pepelnico. (Pustne burke v — deželni hiši naši?) — Gospod urednik! Mi na deželi živimo pač vse drugače, nego Vi v mestu, ki še vedno uganjate pasta, o katerem na deželi kmalu ne bodemo ničesa več vedeli, ako bi nas marsikaj ne spominjalo nanj. Kaj pa nas spominja na pust? Ako ne poste amo koledar in pratiko, ki stavi pusta še vedno v vrsto svetnikov, spominjajo nas v selice, katerih popise beremo v naših časopisih o pustnih maskeradah v raznih mestih. V koliko nas taki popisi zanimajo, ne znal bi Vam povedati, in saj tudi tega treba ni. Vse drugače nas zanimajo burke — prave pustne burke, katere se uganjajo v deželni naši hiši v Gorici. Poročila iz deželnih zborov so kaj zanimivo in važno berilo za nas deželane. Da ne stejem k takim tudi poročila iz našega deželnega zbora goriskega, — kdo mi zameri? Po glavnih mestih drugih dežel imajo meščani zabavo tudi v deželni hiši, kadar zboruje deželni zbor; — pri nas pa naši deželni očetje ne privoščijo poslušalcem na galeriji niti najmanjše zabave ne, — kajti deželni naš zbor je najdalgočasnejši, kar jih je na svetu; zato pa so galerije tudi popolnoma prazne.

Vendar — čast našemu deželnemu od-

boru — letos, ker zboruje uprav v pustu, ni hotel ostati tako pust, ampak hotel je tudi pokazati, da vé, kaj se spodobi v norem pustnem času.

Verujte mi, gospod urednik, da niti najsmesnejša maska pri „Goriškem Sokolu“ ni bila tako „smelo smešna, kakor je bila neka trditev deželnega odbora, v poročilu dr. Verzeznassi-ja o šolskem vprašanju“ — pri dež. zborskeji seji dne 25. januarja leta 1894. po Kristovem rojstvu!

Gospod urednik! Dva časopisa izdajate; prostora imate tedaj dovolj, a vendar niste hoteli objaviti onega poročila, o katerem govorim. Zakaj neki ne? Čudno res, ali ste postali morda takó — kako bi rekel? da Vam ne ugajajo tako redki proizvodi, kakoršno je ono poročilo?! To ne more biti, kajti Vašima listoma ugaja prinašati tako berilo, ki ni dolgočasno. Nekaj drugega je moralo biti uzrok, kaj ne? Saj mi ne bodete zamerili, ako izrazim svoje mnenje o uzroku! Evo je. „Goriški Sokol“ se je pripravljal za maskerado, ki je kazala, da bode za Gorico kaj posebnega. Bali ste se, da Vas je dež. odbora poročilo prekosilo, zato ste lepo molčali o njej, zato je niste objavili, kaj ne?

Zdaj, ko se je srečno dovršila maskerada „Sokolova“, zdaj pač bodele tako dobri, da objavite dotično poročilo v polnem obsegu. Hvaležni Vam bodo čitatelji, če tudi bodo v postnem času brali poročilo, obsegajoče pravo pustno burko: kajti drugače ne moremo krstiti več kot pustno trditve, da cel „tolminski in cerkljanski okraj ne šteje nobenega posestnika (bolški 2, sežanski 2 do 4, goriška okolica 17 itd.), katerih dohodki bi bili komaj enaki borej učiteljski plači!“ Bum, to je pustna burka!

Za danes dovolj, kajti namenil se nisem drugega Vam pisati, gospod urednik, kakor naprositi Vas, da priobčite dotično poročilo v polnem obsegu. Naša skrb pa bode, potegniti mu — masko raz obraz. Bog!

Vaš „veleposestnik“.

Pečine, 13. svečana. — Strah in groza mora biti vsakega človeka, kateri le količkaj premišluje, kedar se spomni, v kaki nevarnosti pred ognjem in požarom so vedno vse naše vasi tukaj v hribih. V vaseh: Št. Viška-gora, Prapetno, Pečine in Ponikve so vse hiše, izjemši duhovnišnice, le s slamo pokrite. Kaka nevarnost pred ognjem preti posebno v poletnem času, ko se večkrat na nebu zbira črna tolpa oblakov, iz katerih neprestano švigajo električne kače? Takrat se vsakemu pretresa srce in mozek, sklepajoč roke proti nebesom. Posebno, kedar se nevihta pridrvi toč čez po noči, kar se tukaj prav pogosto godi, prečujejo ljudje v največjem strahu, ne da bi si upali zatisniti očesa, čeprav so trudni od dela, kajti bati se je vsak trenutek strašne katastrofe, da bi električna iskra svi-gnila v slamnato streho in potem, gorje! v trenutku bila bi cela vas rudeče jezero in kedor bi trdno spal, gotovo bi se ne mogel rešiti. Pomislite! kaj bi bilo početi v takem slučaju, ko nima nobena teh občin niti najmanjšega gasilnega orodja, ne ene brizgalnice, ne družega. — Po vseh družih krajih napravljajo prepotrebna gasilna društva, a tukaj pri nas, kjer je veliko bolj nevarno, nego tam, kjer so hiše z opeko krite, se nihče ne zmeni za kaj takega; še toliko ne, da bi se v vsakej

Prof. Šuklje odložil mandat.

Iz Ljubljane (Izv. dop.)

Najvažnejši dogodek v našem domačem političnem življenju je, da je profesor Šuklje odložil svoj deželnozborni mandat. Iz precej zanesljivega vira sicer vem, da ta odpoved se ni povsem definitivna, ali vendar mislim, da ne pride do nove volitve. Gospod profesor je pač že naznanil na pristojnem mestu, da odloži mandat, ali nekateri gospodje, pred vsem gorenjska ekscelencija baron Schwegel, se pa trudijo, da bi ga pregovorili, da naj še obdrži poslanstvo. To bi se jim bilo najbrž tudi posrečilo, da niso tukajšnji listi že odpovedi raztrobili v svet. Poslednji čas so bili odnosi mej baronom Schweglom in Šukljejem nenavadno intimni, to so opazovali tudi v zadnjih sejah deželnega zboru. Šuklje je bil markantna oseba v našem političnem življenju. Nenavadno nadarjenost mu mora vsakdo priznati; hitro se je upoznal v ta ali ona politična uprašanja. Posebno je pa bil veče v raznih gospodarskih uprašanjih. Očita se mu pa, da je bil precej neznačajen, ali pisar teh vrst, ki je delovanje profesorja Šukljeja opazoval že dolgo vrst let, se pa s tem vendar ne vjema. Skoro bi rekel, da se mej slovenskimi poslanci dobe možje, ki se bolj menjajo politično mišljenje, nego za je Šuklje. Ne rečemo, da ne bi morda pri kakih volitvah Šuklje ne bil kaj obljubil, kar ni držal, ali kaj se vse pri volitvah ne obeta, a vendar moramo reči, da mož ni imel navade obetati stvari, o katerih je vedel, da jih držati ne bo mogel.

Mnoge napačne sodbe o Šukljeju prihajajo od tod, da se je od Šukljeja vse kaj družega pričakovalo, nego je on nam bil pozneje. Kako da so se vanj stavile take nade, ne vemo. Po mnenju našega pisca nam sam Šuklje ni nikdar dajal povoda za take nade.

Ko so se leta 1879. začele stvari nekoliko na bolje obratovati, je neki slovenski list sprožil misel, da naj bi se osnovala slovenska pravna akademija ali pa vseučilišče v Ljubljani. In hitro se je v tedaj jedinem slovenskem dnevniku proti temu oglašil z veliko odločnostjo in prav po nepotrebnem gospod profesor Šuklje z gorečnostjo, ki bi bila boljše stvari vredna, in je dokazoval, da bi slovensko vseučilišče bilo nemogoče ali bi pa bilo nam le v škodo. Kdor bi bil tedaj stvar malo treznejše prevdaril, pa bi bil precej poznal, da v tem možu ne tliči nič narodnega radikalizma, temveč dosti tiste zmernosti, katero je pozneje vedno kazal. Skoro neumljivo se mi zdi, kako so mogli nekateri pričakovati narodne odločnosti od Šukljeja; pa tudi v političnem življenju se dogajajo stvari, katerih si ne moremo lahko tolmачiti.

Leta 1883. pride prof. Šuklje v deželni zbor. Njegove izvolitve so se posebno veselili politiki, ki so se tedaj zbirali okrog „Slov. Naroda“. Že pri verifikaciji volitev se je pa pokazalo, da so se nad njim varali. Z vso odločnostjo se je potegnil za vlado in Nemce in s tem je on naredil začetek stranki slovenskih elastikov, kateri so povsod prepovedovali praktično politiko in delali za nekako spravo z Nemci, ter podpirali vlado. Ta klika je nam mnogo škodovala, ovirala je vsako odločnejše postopanje, zasejala je neko mlačnost v slovenske kroge, katere se ne moremo otresti.

Šuklje je prišel pozneje tudi v državni zbor in sicer po hudi borbi in ne brez vladne pomoči. Pri tem pa moramo omeniti, da je svojim volilecem že pri volitvah razložil, da se dolenjska železnica bode dala doseči le kot krajevna železnica in jo je pozneje tudi kot krajevno železnico dosegel. Priznati se mora, da se je gospod Šuklje za to železnico mnogo trudil in baš ta železnica je pa tudi nekoliko pripomogla, da je v narodnih ozirih še prijateljeviši postajal. Da doseže svoj namen, je potreboval podpore raznih mož iz nemškoliberalnega tabora, zlasti z baronom Schweglom se je jako tesno zvezal. Bratenje s tem nasprotnikom našega naroda pač tudi ni moglo ostati povsem brez upliva na Šukljeta.

Prof. Šuklje je že dlje časa posebno težil za tem, da si osnuje nekako močnejšo zmerno stranko v kranjskem deželnem zboru, katera bi poslušala njegova povelja. To se mu pa ni hotelo uresničiti. Stranke so se drugače razdelile, nego je on želel. Drugi uplivi postali so mogočnejši nego je bila Šukljejeva volja. Le dva poslanca sta vedno zvesto poslušala njega, drugi so pa hodili svoja pota. V obeh klubih so sedeli možje, ki bi v sreči bili radi podpirali Šukljeto politiko, ali iz raznih vzrokov pa niso mogli ubogati le nagonov svojega srca. Prebivalstvo samo se namreč nikakor ni moglo spriznati s Šukljeto politiko. To se je že videlo ko je bil osnoval „Ljubljanski list“. Dasi je bil izvrstno urejevan, vendar je umrl za sušico, ker prebivalstvo ni imelo smisla za oportunističke nazore.

Da se je gospod Šuklje pridružil koaliciji na Dunaju, se omenjati ni treba, saj so se koaliciji pridružile vse zmernejše stranke. Sedaj si je mislil, da se uresniči njegov ideal, da se na Kranjskem, vse zaziblje v nekako narodno spanje. Z vso odločnostjo je jel delovati, da se koalicija prenese tudi v kranjski deželni zbor. Delal je na to, da se osnuje nova stranka iz nemškutarjev in zmernih Slovencev, katera bi potem odločevala v kranjskem deželnem zboru, kakor odločujejo koaličijske stranke v državnem zboru na Dunaju. Priznati moramo, da je Šuklje v tem oziru bil popolnoma dosleden. Kdor na Dunaju lahko hodi s Plenerjem in Suessom, to tudi v Ljubljani lahko s Schweglom in Apfaltrernom.

Osnovi koalicije so se pa stavile večje ovire, nego je Šuklje pričakoval. Proti združenju z nemškutarji so pa imeli slovenski poslanci obeh klubov več pomisleka. Konservativci so mej drugim tudi pomislili, da bi potem morali korenito premeniti svojo politiko in bi tudi v svojem glasilu več ne mogli tako mahati po liberalcih, ako bi v deželnem zboru z njimi vkupe hodili. S tem bi pa takorekoč zgubili nekako pravico do obstanka. — Pa tudi v naprednem klubu niso kazali nikake volje za koalicijo, kajti Slovenski volilci ne morejo razumeti, kako bi kdo mogel biti jeden dober narodnjak in pa prijatelj nemškutarjev.

Naposled je pa prof. Šuklje letos še propal s svojim predlogom gledé na pokritje deželnega primanjkljaja s povišano deželno priklado, dočim se je večina v odseku izrekla zoper povišanje doklad in da se najema za sedaj posojilo, da se poravnajo stroški za bolnice. V plenumu je gospod prof. Šuklje porabil vso svojo zgovornost, da bi pridobil

večino za svoj predlog. Nič ni pomagalo. Govor njegov ni napravil zaželenega utisa, niti v političnem niti v gospodarskem oziru. Po končanem govoru mu je častital jedino Schwegel, in pri glasovanju sta od Slovencev le dva glasovala za povišanje deželnih doklad.

Čegava finančna politika je prava, po kaže pač še le prihodnost. Šuklje je pa, videč, da ne more v deželnem zboru doseči, kar želi, da zlasti je ves trud za koalicijo zastonj, odložil svoj mandat.

Najbrž bode pa zopet kandidoval. (Čemu potem ta komedija!? Uredn.) Nova volitev bode velike politične važnosti. Odločevalo se ne bode le za Šukljeto osebo, temveč narod se ima izreči, ali je za koalicijo ali ne. Če Šuklje zmaga, se bode to tolmачilo, da smo Slovenci zadovoljni s koalicijo. Če pade Šuklje, je s tem od Slovencev obsojena koalicija.

V predzadnji seji je prof. Šuklje z vso odločnostjo zagovarjal grofa Hohenwarta, tako da se je videlo, da se popolnoma ujema z njim in tudi popolnoma pozna politiko tega konservativnega vodje. Šuklje je nekak reprezentant in sicer najdoslednejši reprezentant Hohenwartove politike. Če Šuklje pade pri volitvah, s tem narod slovenski obsodi grofa Hohenwarta in njegovo politiko.

Novi krški škof. — V ponedeljek došla je v Gorico brzojavka, da je krška škofija (otoki Krk, Cres in Lošinj) dobila svojega višjega pastirja v osebi velečasitega gospoda mons. Andreja Šterka, dekana tržaškega okraja, kanonika in župnika v Trstu, odlikovanega z zlatim zaslužnim križcem. — Novi škof je bil rojen 28. nov. 1827. na Voloskem, posvečen je bil 24. sept. 1854. — Istrski Hrvatje smejo biti od sreče veseli tega imenovanja, ker dobe za višjega dušnega pastirja moža, ki z njimi čuti in misli. Bog ga ohrani mnoga leta na krški stolici!

Solkanski „pripad“. — Obdolženi Solkanci so prejeli te dni sledeči odlok:

Naznanja se Vam, da — ker je izreklo c. kr. državno pravdnštvo, da ne vidi uzroka daljnemu sodnemu progonu — se je ustavila z ukazom preiskovalnega sodnika uvodna preiskava, začinjana proti Vam zaradi težke telesne poškodbe treh Goričanov, ktera se je pripetila dne 6. avgusta na Solkanski cesti.

Od c. kr. okrožne sodnije v Gorici, dne 17. februarja 1894.

Dvorni svetnik

S b i s a.

Uvodna preiskava, ki je trpela pol leta, ni mogla torej najti krivcev, dasi je bilo preslišanih baje nad 100 oseb. To je dokaz, da storilcev ni tam, kjer so jih iskali.

O tej zadevi bo najbrže govora še nekje drugje; morebiti tudi pred prihodnjimi porotniki, kamor hoče celo stvar spraviti znani Leopold Travnan. O tem bomo še govorili v eni slednjih števil.

Župan pod ključem. — C. kr. orožniki so 19. t. m. prignali v Tolmin župana M. K. iz B., ker je za svojega dolgoletnega županovanja pomeveril bajé do 5000 glđ., ponarejal pobotnice in druga uradna pisma. — 15. t. m. je bila posebna sodna komisija v B. Cela reč pride pred gorisko okrožno sodišče ali pa pred poroto. —

Sodne vesti. — Imenovani so pristavom gg. avskultanti:

Dr. Hugo Pangrazi za Tolmin,

Dr. Ciril - Artur Giacomelli, za Pazin,

Rihard Pistotnig za Pazin,

Dr. Anton Signore za Pulj,

Geminijan Parisini extra statum za Trst.

Dr. Henrik Tuma, dosedaj pristav v Tolminu, imenovan je za Ajdovščino in prideljen c. kr. okrožnemu sodišču v Gorici.

Natalis Milinovich pristav v Pazinu je premeščen v Koper.

Josip Platzler pristav v Pulji premeščen v Sežano. — Za sodnika v Poreču je imenovan Dominik Hara baglia, doslej pristav pri trg. in pomor. v Trstu.

Državni zbor je imel učeraj svojo prvo sejo po počitnicah. Poslanec dr. Gregorčič je odpotoval na Dunaj že v sredo zvečer, da se je udeležil prve seje in prve seje proračunskega odseka, da se nekoliko pouči o položanja, potem se pa vrne, ker je še slab ni se mora jako obnavovati, ako hoče okrevati. — Grof Alfred Coronini je odpotoval učeraj na Dunaj. — Radoveeni smo, kakó se razvije ves položaj in — kakó se bodo vedli tisti slovenski poslanci, ki so še vedno ostali pod vodstvom nemškega grofa Hohenwarta.

Požar. — Učeraj zjutraj (pred dnevom) nastal je v Tolminu, v hiši nekega kovača, požar, ki bi pri sedanjih suhi postal lahko jako nevaren, da niso Tolminci takó v obilem številu prihiteli na pomoč in pokazali neko nenavadno spretnost, da so ogenj takoj omejili in pogasili. Pri tej priliki pokazalo se je zopet, da Tolmin ima veliko premalo vode in dolžnost občine bodi, da ta nedostatek čim prej odpravi.

Iz Brd, 20. februarja. Na dopis „Iz Brd, 9. februarja“ v „Slogi“ št. 4 od 15. februarja t. l. vprašam dopisnika — a —: v kaki zvezi so gg. učitelji s tistim pismom brez podpisa, s kojim hoče pojasnjevati, zakaj da so gg. učitelji zapustili zborovanje „Slovenskega jezca“?

Nadalje: Gg. učitelji niso hoteli nikdar vzeti prepričanja g. predsedniku „Slov. jezca“, pač pa so želeli, da bi bil volil po tistem svojem prepričanju, kakoršnega je bil pred tremi leti. Tu bi se dalo marsikaj povedati. — Da so gg. učitelji izstopili iz „Sloven. jezca“, je drug vzrok. Omenja se pa, da niso gg. učitelji javili listu „Sloga“ o zborovanju „Sloven. jezca“, kar dotični urednik lahko sam potrdi. Resnici na ljubo pa se pové, da pred odhodom gg. učiteljev je bilo število drugih udov neznačno, kakor tudi že prej večkrat. Sicer pa so bili gg. učitelji vedno z g. predsednikom „Slov. jezca“ edini, in so ga sprejeli pri kompromisu med svoje kandidate ter zaupno zanj glasovali. Zato pa so želeli, da bi se bil posvetoval z njimi gledé na volitev župana.

Iz Kozane, 20. februarja. — Domača zabava tukajšnjega bralnega društva dne 5. februarja bila je kaj živahna. Udeležba je bila obilna iz bližnjih in daljnih vasi. Govor g. župana Antona pl. Reja bil je navdušeno sprejet; isto tako tudi odgovor g. Siroka. Fetje domačih pevcev bilo je krasno.

Domači razpor se je nekako umiril. Orgljanje je sprejel g. Anton Princič, tehnolog, poduk petja pa g. učitelj. Imenovani g. Anton Princič je podaril tukajšnji šolski mladini 6 goldinarjev, za koje se je nakupilo masnih bukvic ubožnim učencem. Hvala mu!

Iz Tolmina, 16. febr. — Dne 11. februarja zborovala je ženska podružnica sv.

Cirila in Netoda za Tolmin in okolico. Zbralo se je obilno družbenice iz trga in sosednih vasij, posebno od sv. Lucije, ter si izvolilo načelnstvo za tekoče društveno leto, ki se je sestavilo tako-le: gospa lika Devetakova, predsednica; gospa Alojzija Preseljeva, podpredsednica; gospa Josipina Vrtovecova, blagajnica; g.čna Rozalija Fonova, nje namestnica; g.čna Marija Gianolova, tajnica; g.čna Julka Gabrščekova, nje namestnica; gospa Josipina Kovačičeva, odbornica.

Iz poročila tajnice sledilo je, da je bilo za 1893. l. 9 ustanovnic, 114 letnic in 226 podpornic; iz poročila blagajnice, da je podružnica odposlala meseca marca 1893. l. 300 gl. glavnemu vodstvu v Ljubljano in ostaja prebitka še okoli 27 gl. — (Naj bi mlada podružnica tudi zanaprej delovala po dosedanjem uzoru! Odbor odličnih gospa in gospic nam je porok, da smemo staviti vanj najlepše nade. Le naprej! Uredn.)

Pliskovica, dne 18. februarja. — Bog nas je obiskal s svojo šibo. 13. l. m. zvečer zbirali so se oblaki. Strah in groza! Treščilo je v naš zvonik, razrušilo njega zgornji del. — celo pod zvonovi je razpoka. Od zvonika šinila je električna iskra v cerkev, naredila pri ustupu veliko luknjo in po cerkvi dokaj preobrnila in poškodovala. Pri glavnih vratih je odšla, razbila pri „gutrah“ kamen in krenila pod lipo proti poslopju g. vikarija, ubila mu v hlevu 2 kravi, kuhinjsko opravo razmetala t. j. pokvarila. V kuhinji je bil uprav g. vikar, kuharica in služničad. Kuharica in vsi drugi so omedleli, le g. vikar je ostal se pri zavesti. Ko so se vsi zavedli, prižgali so luč in odšli v hlev k žalostnemu prizoru. V veliki nevarnosti je bila šola, ki je skoraj med cerkvijo in duhovnijo. G. učitelja in gospej se pa vendar ni nič slabega prigodilo. Škoda se cení na 4000 gl. Mašuje se v sakristiji. Danes je došel od glavarstva poslani zemljemerec, ki pa ne zná ni trohice slovensčine ni nemščine. Zelo težko se razumemo z njim. Za silo znamo tudi laški, sprejeli bi bili pa raje kakega Slovenca. Naše županstvo si to dobro zapomni. Ti nesrečna koalicija! Preblagi zemljemerec nata je nasvetoval, naj si prikrbimo strelovod; še smao ga dobro razumeli.

Iz Tolmina, dne 11. l. m. — zborovala je moška podružnica sv. Cirila in Metoda v Tolminu. Zbralo se je dovoljno število družbenikov in v odbor so se izvolili: g. dekan Josip Kragelj, predsednik, g. učitelj Andrej Vrtovec, blagajnik, g. c. kr. sod. pristav dr. Tuma, tajnik, gg. Josip Carli, Oskar Gabršček in Anton Devetak, namestniki. Podružnica imela je leta 1893. le 38 članov, odposlala je glavnemu vodstvu 100 gl. ter po g. blagajniku Andreju Vrtovecu nabrala za novoletno darilo 100 kron.

Vabilo. — Ženska podružnica družbe sv. C. in M. v Prvačini bode imela prihodnjo nedeljo 4. marca svoj ustanovni občni zbor z navadnim dnevnim redom ob 3. popoldne. K obilni udeležbi vabi uljudno — osnovalni odbor.

Okrajna posojilnica v Radečah pri zidanem mostu ima svoj prvi uradni dan 4. marca. Posojilnica je ustanovljena na podlagi neomejega poročstva in bode obrestovala uloge po $4\frac{1}{2}\%$, posojila pa po $5\frac{1}{2}\%$.

„Slovenska knjižnica.“ — Jutri izide 11. snopič, ki zašne priobčevati „Odisejo“, katero je slovenski mladini prosto priredil

gosp. prof. Andrej Kragelj. — Snopič obsega 4 tiskane pole. Cena 12 kr., za naročnike 10 kr. — Vsi do zdaj izšli snopiči, razun prvega, so še na razpolago.

Napisne table smo morali doslej naročevati le pri tujcih. Odkar se je pa preselil v Gorico akadem. slikar g. iv. Gosar, ni nam več treba ob potrebi hoditi k tujcem. Lično tablo nad našo tiskarno je izdelal tudi on. Stanuje na Travniku št. 11., prvo nadstr.

Sv. Oče papež Lev XIII je zaključil v nedeljo svojo petdesetletnico s svečano sv. mašo, katere se je udeležilo okoli 50.000 ljudij, med temi tudi romarji z Goriskega. Zvečer so bile razsvetljene cerkve in hiše raznih katoliških zavodov.

V Parizu nastal je med prebivalstvom velik strah pred anarhisti, ki so vrgli že več bomb. Sumi se, da francoski anarhisti imajo svoje glavno zbirališče v Londonu, kjer delajo svoje peklenke načrte proti svojim rojakom in svoji domovini.

„Dom in Svet“ v Ljubljani je naredil letos zopet velik napredek. Začel je namreč izhajati po dvakrat na mesec na dveh polah in stane 4 gl. 20 kr. na leto. Dijaki ga dobé za 3 gl. 40 kr. — Prinaša v vsaki številki po več prav lično izdelanih slik.

Hujskarje. — Da bodo naši citatelji umeli hujskarje ubeglega laškega markiza, povemo jim, da je v službi tistih, ki so l. 1891. doživeli grozen poraz, a se še vedno niso odpovedali vsem nadam. — V učerejšnjem „Vestniku“ se je spravil na dr. Gregorčiča na takó infamen način, da mu ne veno para. Pod našo čast bi bilo, polemizovati s tem človekom, ki je v laži največji mojster. Zato pa v prihodnji številki sklenemo z njim zadnjo besedo, a govorili bomo zopet le tedaj, kedar bolje pokažejo svoje rozičke listi, ki se zdaj srmožljivo skrivajo za njim.

Razpis pisateljske nagrade. Velečnjeni naš rojak, g. prof. Anton Bezenšek v Plovidvu, zaani jugoslovanski pisatelj in mladinoľub, namenil je nagrado 100 k. (sto kron) njemu, ki spiše najboljšo povest za slovensko mladino. Gledé povesti zahteva veledušni g. darovatelj sledeče: Povest naj bode poučnega sodržaja v religiozno-moralnem smislu; snov naj jej bode vzeta po mogočnosti iz domačega življenja na kmetih. (Pisatelj bi si lahko vzel za primer Slomšekovo „Blaze in Nežica“, kar se tiče sloga in snovi; a lahko si izbere tudi navadno obliko povesti ali pa obliko dvogovora (dijaloga). Poleg obče didaktičnega cilja naj se naglašuje spoštovanje do vere, ljubezen do naroda in do bližnjega.

Obseg povesti naj ne bode manji od treh in ne večji od petih tiskanih pol.

Frankovani rokopisi naj se pošiljajo podpisanemu načelniku ocenjevalnega odbora najdlje do 15. maja t. l. brez podpisanega imena. Ime pisateljevo naj se doda na posebnem zapečatenem lističu.

Ocenjevalni odbor presodi poslane povesti ter pošlje po namenu g. darovatelja tri najboljše povesti g. prof. Bezenšku v Plovidv, da g. darovatelj sam konečno izbere povest, katera njemu najboljše ugaja. Nagrado — 100 kron — izplača dotičnemu pisatelju v dan sv. Cirila in Metoda (t. j. 5. julija 1894. l.) g. darovatelj sam; vsem drugim natečalcem se pa rokopisi vrnejo, ako bodo takó zahtevali.

V Begunjah pri Rakeku, 28. janv. 1894.

Janko Leban,

nadučitelj

in načelnik ocenjevalnega odbora za mladinske spise pri

„Zavezi slovenskih učiteljskih društev“.